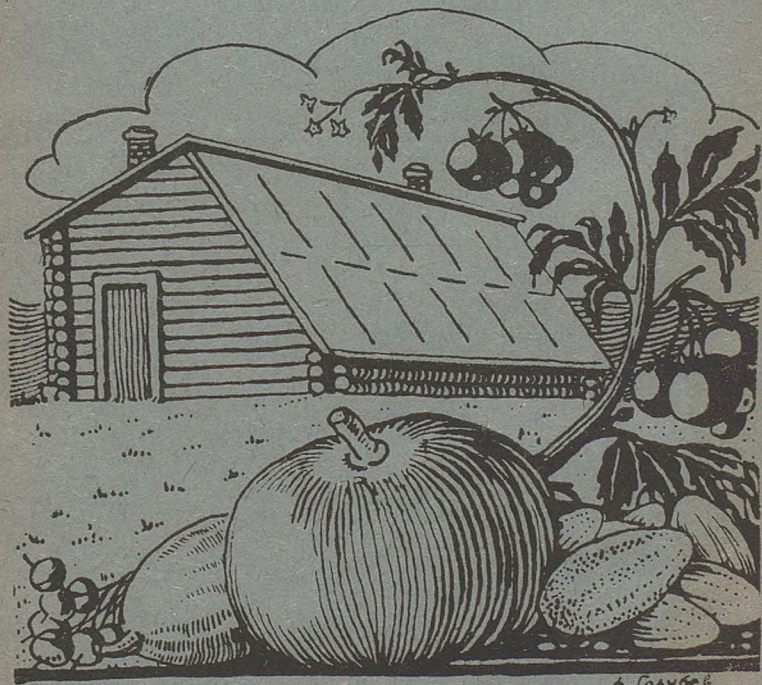

40.8
Ф 51

N. A. FILATOV

JURINSKƏJ TƏPԼICAƏZ

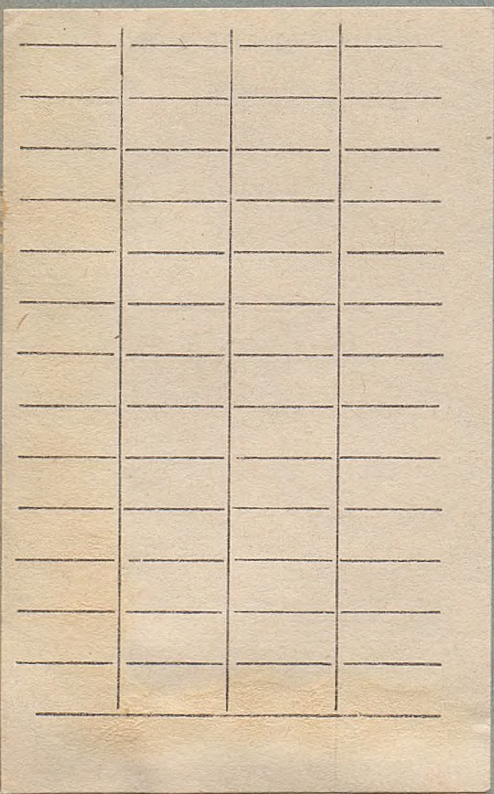

А. ГОЛУБОВ

KOMIGIZ

1936

KUD՝MKAR

КОМИ 3

40.8

~~2-938a~~

N. A. FILATOV

JURINSKƏJ TƏPԼICAƏZ

Үзәтис А. Ң. Зубов

КОМИГИЗ

1936

КУДЬМКАР

Ръекъс

Stroitə teplicaez	3
Mijan teplicaez	6
Кък skata teplicaen stelaz	10
Вьдсән i pravilnəja ispolzujtam teplicaez	16
Ogurčiez teplicaen	19
Pomidorrez teplicaen	24
Arvuzzez da dьnəez	28
Arsə teplica ispolzujtam	29
Arşa uz teplicaen	30
Ogurči da pomidor sogəttezkət pessəm	31
Şmevzьka stroitnь teplicaez	31

КУДЫМКАРСКАЯ
ЦЕНТРАЛИЗОВАННАЯ
БИБЛИОТЕЧНАЯ
СИСТЕМА

БРОШЮРА / 8
W

Stroitə tərlicəez

Вьдмə i zoramə řel'skəj xozajstvo Komi-permjackəj okrugьн. Ne ətik dasiřan pařkalisə sogdi ЪВ, korneplod ЪВ, řilos kulturaez, kartovki ЪВ i karç. Uspesnəja zoramə i mijan podavəditəm. Ozlaңьн staxanovskəj dvizenņokət ətlaьн ořřə esə burzьk zazitoçnəj kultur-nəj kolxoznəj olan. Viļ otir ořtəнь mijanliř voz-moznořtřez i arkmətəнь viļ, ozyьk kərkə vu-nətçьvləm, řel'sko-xozajstvennəj otrařllez. Nь vołaən ovilnəja pondətçəнь plodonořitnь seeəm kulturaez i ploda puez, kədna ənəz lьddiřřisə řepozanaezən mijan oјvьvřa uslovijaezьн. Ena otir—kolxozņikkez-staxanoveccez, řexņikaən ov-ladejtəmən, mьççaləнь obrazeccez, kьz kolə peřřьнь verřa produk ovilije ponda, vьльн urozaj ponda. Mijanlə koləнь ena bur primer-res, medвь pьrtнь niјə vьd kolxozə mijan ok-rugьн. A niја mijan eməř.

Medořza godas-ni ətlaaləm karçjər da parņikovəj xozajstvo Jurinskəj kolxozlən řeti-sə bur doxod. Kolxozņikkezlən javitçis ЪЗьт oxota ozlaң pařkətнь karçvəditəmsə. Kudьm-

karškaj rŭnok ɲɲɲstis karčsə vʲdəs, mʲj kolhoz voštis aslas jəriš, a mukəd oz voana karčɲs ez i tʲrɲɲv. Jurinskaj kolhozkat ortčəna kolhoz-zez—sušeddez, kər azɲɲlisə karč vədītəmiš vʲ-gada, pondisə ašɲɲs stroitɲ ətlasa karčjərrez. Siz javitčisə nija Štepanovskaj i Podgorskaj kolhozzezlən. Ravočəjjezlə da sluzassəjjezlə Kudɲmkarɲn lois kʲš vošɲ vərša švezəj da oz karč. No jurinčilə ɲəoxota lois lezɲ kiiš karčən rŭnok snavzajtəɲɲn pervenstvosa. „Kolə paškətnʲ parɲikovəj xozajstvo, kolə meħa-ɲizirujtnʲ va levtəm, kolə levtɲɲ karčliš urozaj, tɲplicaez kolə stroitɲ, medvʲ šetɲ una dontəm da oz karč!..“—šo eəkzɲka i eəkzɲka pondisə kʲvɲɲ kolhozɲikkez sərɲn sʲez. Eta jʲliš nija pondisə nastəivajtnʲ aslanɲs pravlənno ozɲn.

—Azɲɲli me vur tɲplicaez Peremɲn, me-rajti vʲd meločsə, vʲd sellə vizəti, i čajta: mi-janlə oz lo šəkɲt seeəmmesə stroitɲ,—vəitis brigadir kolhoz pravlənno zašedəɲno vʲɲɲ. Sijə kʲlən vizis aktiv, da i ačɲs pravlənnoɲs vazɲn-ɲi vəli uvədītčəma, sto tɲplicaez verma-sə šetɲ vʲzɲt polza. Šorɲi srazu-zə vuzis prak-tičeskaj voprossez vʲlə: kʲtčə tɲplicasə stroit-ɲ, unaja kovšas maɲerial i unaja kolə šetɲ oɲirəs stroitelstvo vʲlə.

Loktis ar i kovšis terməšɲ. Medozza vop-ros, kəda suvtis ɲəposredstvennəj stroitellez ozɲn eta kʲəəmə tɲplica stroitɲ, kʲəəm tɲpli-

са тір вэргьль. Ковşис колхозниккезлэ seeэм теплица, кэда-вь вермис şetнь і rosada, і кьтэн pozis вь оз petkətnь ogurçiez da pomidorrez, mədnozən-kə kovşis теплица ңе әтик кьеэмкə култура пonda, а universalnəjзьк, кьньмкə култура пonda. Seşsa kovşis ьddişнь mijan klimatkət, mijan fevraľskəj da martovskəj moroz-zekət, medвь теплица vermis vişнь sonьtsə, kokñitzьka вь sonalis, jeeazьk munis вь lon-tan maҗerial.

Dumajtəm-kerəma vəli, voştəma mestnəj us-lovijaez, celsə теплица stroitəmliş і suəma stro-itнь теплица кьк skataə, ştelazno-gruntovəjə. Etateəm тіpa теплицаьс бур to мьj вьлэ: оз pet-kətnь lukturun вьлэ luk, ogurçi, pomidor, ro-sada і setən-zə pozə voşнь svezəj ogurçiez da pomidorrez.

Теплица пьеса planirovka suisə kernь siş: кькnan vokkezəttas dol stroitнь ştelazzez, kəd-na озə ponda razşнь gozumвьт, теплица sərət-tas dolzon munнь paşкьт ştelaz. Eta ştelazьn vəli suəma оз petkətnь lukturun вьлэ luk, а сьвəгьн ogurçi rosada parñikkez ponda, çvet rosada і mukəd. Eta səriş paşкьт ştelazьs ro-sada ispolzujtəm вəгьн dolzon razşнь і сь mestə теплица pьdəsas omən dolzonəş saditçь-нь pьг kezə pomidorrez, medвь voşнь оз karç.

Кьз сьвəгьн praktika мьççalis, etateəm теп-licaьс aşşə opravdajtis вьdsən.

Mijan tēplīcaez

Arnas-zə pondətīmə garjъnъ kotlovan. Tēplīca razmersə voštīm „Lenovosčetrest“ kыk skata tēplīca proekt šerti,—paškъtanas 7,28 metr da kuzanas 26,40 metr. Naklon ugəlsə krъsalīš primitīm 26—27 gradus. Napravļennosə šetīm, kыz polagajtčə kыk skata tēplīcalə, ojladoršā lunladorə.

Medvъ tēplīcaьs vəli sonъtzъk, kotlovansə garjīm pъdъnzъka—65 santīmetr pъdъna. Sīzkə, kovšis levъnъ kotlovaniš mu 124,92 kubometr. Kotlovan garjəmкət ətlaьn pondīmə kыskavnъ vər maṭerial i kutčīm eурnъ štenaez.

Pervo suvtətīm stojkaez, medvъ štenaes ez petə tēplīca pъekas. Eурīm nəl rjad i ətik rjadъs nəlšis petis mu vevdərə. Eta mu vevdərsa rjadə kerīmə stropiloez, kolassez nъlə kolīm 1,30 metr paškъtaəz, razmerъs nъlən 14×12 santīmetr, a vevdərəs ətlaalīmə niјə eурəttezən kerъs зьnvīəz. Təvsə, kər tēplīca krъsa loas lъm uvtъn i medvъ stropiloes šəkъt poniš ez čeglašə livo ezə petkətə vъ štenaez, stropila sərrez uvtas ləšətīm dol tēplīca kuzas brusokkez, kədnə vodtətīm muə suvtətəm stojkaez vъlə. Enə stojkaesə muə suvtətīmə kыz plaxaez vъlə, medvъ niјa ezə pukšə. Koņok kerīmə kerīš. Koņok bokkezsə voštīm pazzezən, medvъ suvtətnъ setčə šteklītəm ramaez.

Strossaez suimə ƚe kernь, a нь tuja kernь ызыт ramaez da suzətnь кыз, vемskəj ѕteкло i burzьka sija mavtnь rama pазzezas zamazkaəп. Вьдəs jitəminnez, eурəttez, pазzez i s. оз. ker- ѕisə zev вьeəma, tsəətefnəja, konopaʔitʔisə вь- dəs i smolʔitʔisəisə.

Бвəssez kerim кьк pədanaəѕ, 80 santimetr paѕta ətes i mədьs, medвь koknija pozis pь- нь noѕilkaezəп. ƚeplicaə pьraninə kovѕis вь kernь eѕə tambur, no кьтʔəз sija eѕə kertəп.

Medəddəп stroitellezəs volnujtis vopros lontəп jьliѕ. Kovѕis kernь seeəп ovogrev, medвь pozis ʔeplica leznь fevraʔ ʔivo mart miѕeʔə, kəp morozzez sulaləпь eѕə ƚe uʔətəѕ. Setʔə-zə etə voprossə resitəмыs eѕə pьkѕis i sredstvaezə, kədna ezə vələ una. Sek suimə kernь ƚol gor, no ʔeplica leznь вəгьnzьk, мыла vəli vezərtana, sto ena ƚol gorьs ezə tьrmə. Eta predpolozeпnəпьп mijan ѕьвəгьп opravdajʔis. ƚol gor ezə vermə вьeəmika sontьнь ʔeplicasə i tulьѕѕa sondiəп sontəməz вьdmassez zoramisə uməʔa.

Əni kolhoz lontan voprossə tədmalis vura- ƚi i mədə kernь ѕiz: kernь ƚe 4, a 8 gor, med- вь ətik gorьs aslas vorovəп obsluzivajʔis ѕteklitəп plossadliѕ 25 kvadratnəj metr.

Gorrez ѕizə-zə suvtətnь ƚevna muə i fun- dament vьlə. Medвь burzьk vəli niјə obslu- zivajʔnь, kernь prijamkaez, mədnozəп-kə grun- tə gəppez.

Razmerrez suvtätņ: kuzanas 1,20 metr, pašanas 1 metr i vьlnanas 0,8 metr. Kьzanas gor ņtenkaez 1 kirpič kьza. Vьd gorə ovjazatēno kernь kolosņikovəj rešetka da podduvalo, medvь pes sočis gorьn burzьka. Gor podsə i potoloksə burzьk ņaga ponda trubaə petanin ladorə levтьnь ņevna vьləzьk. Borov gorņaņ da truba petaməz loas 12—14 metrņa ņe kuzzьk. Kuzzьka-kə borovvesə kernь, sek pravilnəj ovogrevьs gorьslən oz lo da i kuz borova gorres mukəd pora єvнətəņь. Borov ņtenkaez kьzanas loasə tečaməņ kirpič zьniņ, paņkьtaєs i vьlnaєs pьlən loas 0,5 metr.

Sь ponda, medvь borov vьєdмzьka sontis tєplica i unazьk ņetis sьlə sonьt, munas sija ņtena verđņaņ 30 santimetr ьlna i tečm loas kirpičez vьlə, kədna suvtətčiņņəņь vok vьlanьs i ətaməd dьnņaņ santimetr 10 kьпьm ьlna. Suvтətņ-kə gorliņ borovsə veņkьta mu vьlə kirpičeztəg, sek sija aņsis sonьtsə pondas ņetņь muьslə, mьj mijanlə oz kov. Kər-zə mi sija tečam kirpičez vьlə da kirpičez kolasə kołamə oņtaez, sek vozdux pondas vetьlnь svobodnəja i pondas sonavnь ravnomernəja. Vьd 1,5 metr ьlna ətaməd dьnņaņ loasə kerəməņ zołņikkez, medvь burzьk vəli vesətņь borov pəim soga da sa soga. Medvь ņaga vəli burzьk borovlən vьd čukьls loas kerəm gəgrəsa, setčə-zə ačьs borovьs gor

дънѣаң-зѣ pondas мѣмдакѣ левнѣ єн petan trubalaңѣ.

Kuzanas trubaъs, medvъ tagaъs vѣli burzъk, loas њe зенѣtzъk 3,5 metrъsa, mѣdњozѣn-kѣ њe зенѣtzъk 25 proc. borov kuzaъssa, i єн petaninas paškъtaъs kъz i borovas-zѣ.

Ћeplica лontѣm em medotvetstvenнѣj, medvazнѣj ѡelo.

— Ѣни me аѣм as vѣlam pesli, kъz kolѣ jeeazъk gorrezsѣ ѣplicaън vѣзнь, — суѣ brigadir. — Ѣтѣрн-kѣ сонѣt i ѣplicaън vura вѣдѣs муна, kъz toko suvtis кѣзѣt, siz i ѣplicaън вѣдѣs suvtѣ. Lontan, лontan, a gorresлѣn вѣnokнѣs оз ѣрмѣ.

Borova отopлѣнњоън, коңесно, una емѣ ѡedostatokкеz, no vezнь sijѣ кѣтѣз оз poз. Sijѣn ѣplica stroitikѣ отopлѣнњо вѣлѣ kolѣ обpѣтитнѣ samѣj ѣerjoznѣj vњимањо. Абу prostoj ѡelo i borovнѣj отopлѣнњосѣ ѣkсплоѣѣруjтѣмѣs. Mukѣd kadѣ borov zev jona duritѣ. Sijѣn kolѣ vištavнѣ, кѣѣмѣs ovlѣнѣ ѡepoлаdkaez i kъz nijѣ вѣрѣтнѣ.

Pervѣj. Medvazнѣj ѡelo — pravilнѣja кернѣ gor, borov i єн petan truba.

Mѣdik. Kadiш kadѣ borov kolѣ vesѣтнѣ zoлњikkezѣt, medvъ pъekas ez vѣv pѣim da sa.

Kuimѣt. Gor-kѣ pondis єнѣтнѣ, kolѣ sek-zѣ азънѣ sѣлиш pѣiѣina. Eta ovlѣ ливо ul po-godѣa kosta, ливо sek, кѣr gorrez дѣr ezѣ

lontişə. Pervo-napervo kolə vizətnь ez-ja jog-şav truba livo borov, avu-ja sellez kьtən. Eməş-kə — kolə vьdəs sekzə laknь. No eta-kə vьdəs proveritəm i ez azziş nem, to kolə kernь proziganņo trubalə i borovlə. Eta ker-şə siş: oştənь vjuskaez i dolņikkez i trubazaņ borov kuza dol pьekas sotənь izas. I sek tuləm єn i ul ruьs єn proxodşis petənь.

Ńolət. Lontьnь gor kolə toko kəs pe-sən.

Vitət. Oz poz lontьnь gorrez dugdьvtəg. Kəzьt kadə, kər sərət temperatura sulalə mi-nus 6—10 gradus, kolə gorrez lontьnь kьki-şən. Lontьnь gorrez kolə rьtnas 5—6 časə, medvь ojkezə əktnь sonьt, i asьvnas — 6—7 časə. Təvşa kadə gor lontьnь 3—3¹/₂ čas dьrna, a tulьssə i arsə — 2¹/₂—3 čas.

Кьк skata tєplicalən ştelaz

Ştelazzez med munisə borovvez veştət dol, borovvez nьlə sonьt şetənь. Siş vьdəs, koņesno, keris aslas tєplicaєn i Jurinskəj kol-xoz. Kolasьs vevdər ştenaşaņas borovьslən da ştelaz pьdəsəzşis koləma 10—12 santimetr. Ştelazьs pьdьnanas 20 santimetr.

Tєplicaliş plossaqşə burzьka ispolzujtəm şərə vətçəmən brigadirьs ez vьpolņit ətik uslovija, kadə pervojşa vizətəmən vьtte i avu əddən susçestvennəj,— sija ştelazliš ştena la-

dorsa dorsə keris ştəna verdas top, a kolis koln̄ kolas.

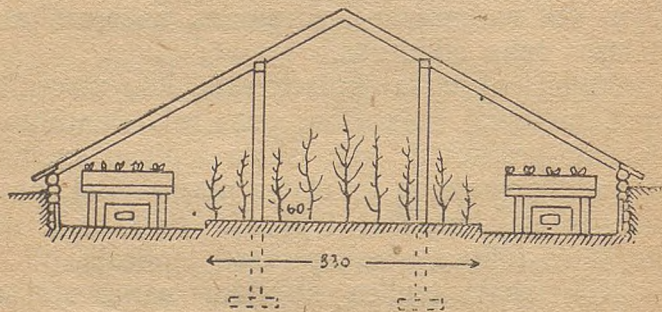
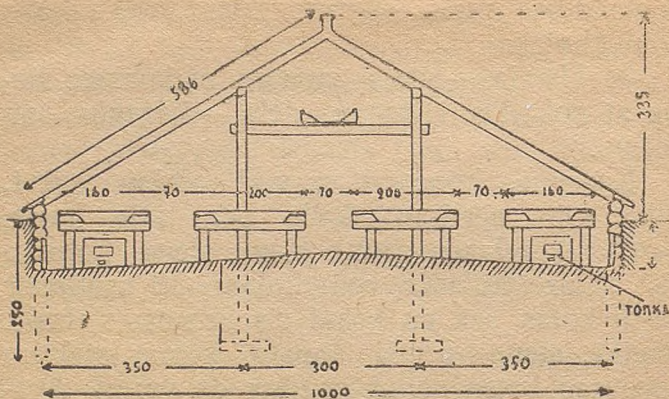
— Uməla,— suə,— munən̄ v̄dmassez ştelaz ət vokəttas, i m̄j̄n̄ d̄elo — kazavn̄ og verm̄.

Kazavn̄, koņesno, ez v̄v̄ əddən şək̄t. Ətkə, ştəna verdşan, kəda p̄r̄ ovl̄ə kəz̄t, kəzamə i ştelaz̄n̄ grunt. Kəv̄ ştəna kolasn̄ da ştelaz kolasn̄ v̄li koləm 10 santimetr pašta kolas, sek v̄ kəz̄t siz ez şetş̄ ştelazl̄ə. Mədkə, ştəna verdə top̄ta kerəm ştelazsə vorovşan̄ kajan son̄t vozdux oz verm̄ kvatitn̄ ətmədərşan, a sontə toko ət vokşanas. Sijan vot v̄dmassez i zoramən̄ v̄eəmz̄kasə ştelazas toko ətladoras.

Mijan okrugsə kolxozzezl̄ə, k̄z̄ m̄ççalis op̄t Jurinskəj kolxozl̄ən, pozə rekomendujt̄n̄ ştelazno-gruntovəj k̄k skata t̄p̄lica, sxemasə kədaliş p̄rtamə to etatçə uləz̄k. V̄l, paşk̄tanas etə Jurinskəj t̄p̄licaşa paşk̄tz̄k, no etə şetas toko ыз̄tz̄k plossad̄ t̄p̄lical̄ə.

K̄k skata t̄p̄lica stroitəm v̄r̄n̄ i s̄n̄n̄ uzaləv kerəm v̄r̄n̄ kolxoznikkezl̄ə əddən gl̄eņit̄cis etə vil, t̄p̄liçn̄əj xozajstvōs.

— 1935 godə tul̄snas,—vištaşə brigadir, çasto uşl̄v̄lis l̄m, kovş̄v̄lis parņikkez top̄ta vevt̄n̄ mataezən i v̄dsə sutkiən i d̄r̄z̄kən ez tuj oşl̄n̄, setçə-zə uşkətçisə s̄r̄rez da v̄dəs pokašt̄tisə i ogurçi rosada, i kapusta rosada, i pomidorrez. Dak vot, kəv̄ ne t̄p̄-

Кък skata теплица.

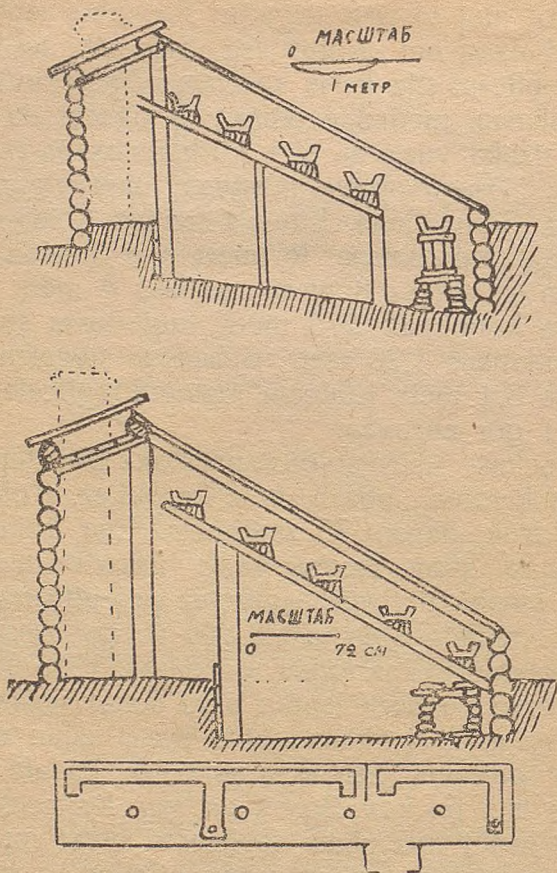
lica, кътѣн миѣан вѣли верѣа росадаы зарасып, сек ковѣс вѣлиѣ въ росада кѣзнь, а теплица ем—сразу росада петкѣтим, парниккез въдѣс вѣлиѣ садѣтим и бур—оѣ огурѣiez, помидоррез и мукѣд карѣ вѣра лоасѣ. Рондана стroitнѣ есѣ ѣтик теплица.

Vot mьj vištasa brigadir Jurinskaj teplica-
iř. I kolhoz vьl stroitis esə ətik vił teplica.
Etə teplicasə sija keris specialno ogurci uvtə—
ətik skataə, medvь petkətnь oz ogurci da vь-
godnəjzьka vuzavnь sija Kudьmkarskəj rьnok
vьln. Əьna poverxnořtnas napravlennořə
kerisə lunvьvlaə. Lunvьv řtenasə lezisə muə
0,5 metr rьdьnaəř. Razmerres teplicalən to
kьeəməř: kuzabь 8 metr, pařtabь 4 metr, vь-
lnabь koəoknas 3,75 metr, lunladorřa řtena-
lən vьlnabь 1,20 metr, ojladorřa řtenalən vь-
lnabь 3,4 metr. Etəeəm razmera teplicalə tьr-
mas 1 gor borovən.

Rьekas ustrojstvoьs prostoj. Doł teplica
kuzas kerəma posən moz ərokkez. Kolasьs
ərok ərok dьnəř 75 santimetr. Ena kolasses
koləmař sija, medvь pozis uzavnь mortlə.
Etəř raspolozitəmařa ogurciez polzujtčənь ju-
gьtən mьmda kolə, a etə zev vazno ořřa vь-
gonka dьrņi, kər lunьs esə zenьt. Esřa sonьt
vozduxьs vevdərə levtən vura sontə řtelazzez.
Ojlařa vəriř řtenkabь řevna vuzər sajьn moz,
setčə saditlənь lukturun vьlə luk, kədalə ju-
gьtəs una oz kov. Borov da gor kerəmař siz-
zəř, kьř i kьk skata teplicabь. Opyt mьčča-
lis, sto seeəm teplica mija ojladorřa surovəj
uslovijazьn, zev jona podxođassəj.

Učətik kolhozzezlə, kədnalən avu kьtčəř
vozmoznořtčez stroitnь vьřt kьk skata teplica,
pozə rekomendujtnь ətik skata teplica— „Klin-

Әтик ската җәплица.

skəj“ җипа җәплица, кәда јълиҗ токо-токо вайтим.

Jurinskəj kolxoz орҗиҗ роҗә кернъ вѣвод, сто җәплицаез мијан ојвѣвша суrowəј uslovija-

ežn əddən neovxodiməjəş i vajəny zev ызт
połza. Nyłən znaçennoys ne toko sьn, med-
vь vošny verša ož karç, no i sьn, medvь
šetny verša rosada parnikkez ponda. Často
tulьssə oz pož esə kьtçəz saditny parnikkezə—
morozzez sulaləny, a tєplicaєn požə-ņi ena
parnikkez ponda gotovitny rosada. Siz, napri-
mer, ogurçiez rosadaєn požə vьdtny tєplica-
єn 25 lunəz, a šorənzьk apreļ 1 lun kezə lə-
šetny parnikkez i saditny setçə tєplicaєn ləšə-
təm rosada, sek šmela požə suny, sto maj
1 lun kezə kolxozlən loasə švezəj ogurçiez.

Tєplica stroitəm vьlə vižəm rasxodsə Ju-
rinskəj kolhoz pervəjša godas-zə vevttis vьd-
sən. Tєplicaєn šetəm ызт doxod jьliš požə
suditny sь šərti, sto mədigod Jurinskəj kolhoz
mədə znaçitelnəja paškətny assis tєpličnəj xo-
zajstvosa.

— Čoza mi kutçışam štklo uvtə kerny
gektar žn jee mu, štklannəj krьsa uvtyn
pondamə uzavny vəvvezən i tədam, sto etə
šetə mijanlə vəvlytəm doxod,—siz suəny pe-
redovəj kolhoznikkez Jurinskəj kolhoziš. I
etə nija kerasə. Kerasə siz-zə, kьž suvtətišə
aššinьs parnikovəj hozajstvo, vodosnavzenno
karçjəranьs. Krasavec — dvigačel-vetrjak vь-
lyna levtə va i juktalə sijən jərsə omən.

Kolhozzezlə, kədna matynьkəš rajonnəj
centrez dьny da lesotraktornəj vazaez dь-
ny, kolə nemedlenno stroitny tєplicaez i ra-

jonņaj centrrez da i ašņsə kolhozņikkezsə
snabzajtņ օz karčən.

Вьдсəн i praviļņəjа ispolzujtam тєрлицaez

Тєрлицaez ponda Ne вьдəs blagopolučno vəli
mušin. мушин лəšətəmən i тєрлица
stelazzez sijən тьртəmən.

Pervojsa godas kolhozņikkez ezə vьeəmika
dontə, мыла nєprimenno kolə bur mušin вьд-
mas zoraməm ponda. Aršaņas ezə sijə zaptə
i mədrьr tulьsnas kovšis stelazzez тьртņ ul
mušinən, вьл nєvna sijə koštьstisə i pєsək
sodtisə, no šorovno вьdmassez zoramisə əd-
dən zagəna. Ət koņečas stelazsə brigadirьs šin
sajьn тьртəmaš kьn muən, no eta dorьn ez
arkть nєm; muьs kər sьlis pəris nətə, mavt-
čis, nəkšalis i kovšis sijə sьvəryьn čarkьnь ət-
laьn uməlik petasnas.

— Vot eta ьзьт меньм nauka, тьdalə oz
poz siz, oz!..—dosadaən baitis brigadir.

I вьл slučajņəj i, esə uməzьk, ul mušin
тєрлицаə oz ləšav. Mušinsə kolə ləšətņь aska-
də—aršaņ, medвь sija vəli kəs. Vevdəršaņas
sijə kolə vevtтьнь, medвь mədrьr tulьsnas
ozьk pozis sijən тьртņь stelaz. Mušin orsə resa-
jussəj značєņņo vьльn karč urozaj voštəmьn.
Вьд kultura ponda kolə aslas gruntovəj smєš.

Ventilacija. Svezaj vozdux loktam ponda da i umaj gazzez da lisanaj ulsat petam ponda teplicasa kolaventilirujtnb. Etahn em zev ьзыт значенно. Jar brigada etatadis i vokav ez kol. Teplica stenaezbn vьdlaьn asalahn gradusnikkez, kadna mьcca-lahn vozduxliь temperaturasav. Ventilacija ker-sav fortockaev-ьpь, kadna keramav raznav mestaezbn. Bura keram ventilacija kovsav sizavav i svь ponda, medvь voranzьk, a imenno cvetilikav, kernь vozdux vetlam. Vozdux vetlamьs kolav svь ponda, medvь vьevmьzьka munis vьdmassezlan opьlennov.

Udobrennoev. Mineralnav udobrennoev teplicahn primenajtcaьn pasьkьta. Nija pьrtavahn grunt lavatikav i udobritelnav kishkalaman.

Arsav, kar lavatavahn gruntez versav kultura ponda, pьrtavahn udobrennoev, svь savti, kьevm kultura ponda lavatavav grunt. Kьz pravilo vьd kultura uvta pьrtavav superfosfat kolicestvoavn 0,5—0,8 kilogram 1 kubiceskav metr mu vьlav. Setcav-zav sodtiavav i sulfat ammonij kolicestvoavn 0,2—0,4 kilogram 1 kub. metr grunte. Jezavav grunt lavatikav pьrtavav izvest esav gozum pondatcikav—sek, kar jezasav tecaьn stavellezav. Sijav pьrtavav slojjezavn: sloj jezalavn, sloj izvest-lavn, vavav sloj jeza, setcav vavav izvest i siz ov. Teplica ponda siz lavatam grunteьn avu lisanaj kislotnost, kadav addavn umaj teplicnav kulturaevlav.

Вьдмас вьдникə рəшкьта применəйтə удобритєлəј кишкəлəм. Кьз тəkо тєплицəн вьдмас зорамнє pondas умəлə, сьлə шєтəнє podkormka. Цветиттəз удобритєлнəј кишкəлəм керəнє sulfatammonijš. Eта ponda вoштəнє кəнəсə 10 vedra va i puktəнє setçə 200 gram sulfatammonij (20 gr. vedra va vьлə), a сьвəргьн вьєэмикə кишкəлəнє вьдмас. Eтəн rastvornas кишкəлəм вəргьн вьдмассєzsə прьскəйтəнє сəstəм vəəп, medвь lissez вєрдə kutçişəм rastvor miškaššis, a to sija vermas єькəтнє нєзнəј lisokkezsə. Plodonosenno озьн brigada керə удобритєлнəј кишкəлəм superfosfatish (30—40 gram 1 vedra va vьлə).

Не вьд kolhozлəн i нє прь vermasə аззишнє минералнəј удобреннєоз кишкəлəмьs ponda, sek nijə pozə vezнє organičeskəј удобреннєezəп. Medвьєэм rastvorьs удобритєлнəј кишкəлəм ponda arkmə pətkə nazomiš, mort nazomiš (ojša zoloto) da məs nazomiš. Ləšəтнє enə rastvorrezsə kolə to кьз. Kədakə əтьs ena удобреннєоз kolasiš teçšə todєl ləšəтəм вoçкəə зьпьsvi, məd зьнсə вoçkališ тьртəнє vəəп. Arkмəм rastvorsə koləнє siž sulavnє кьк нєдєl kezə, medвь sija setəп səmmis. Kəр səmtьнє dugdas, sek izas leвə vєvdərə, rastvor oz вьгšav i pollez рьєшəнəs kajнє dugдəнє. Kəр rastvor səmmə, sek sija sutkinas əтрь kolə sorlavьнє. No etateəm suk rastvornas kiškašнє oz poz, sija kolə нєprimenno kizert-

нь. Siz naprimer, ojša zoloto kolə kizertnŭ
1 vedra vŭlə 10—12 vedra səstəm va, 1 ved-
ra məs nazom vŭlə—3 vedra səstəm va,
1 vedra pətka nazom vŭlə—12 vedra səstəm
va, 1 vedra obŭknovennəj nazom va vŭlə 5 ved-
ra va. Etateəm udobreŭnoən kişkaləm vərn
vŭdmassezsə vəra-zə kolə prŭskajtnŭ svezəj
vaən, medvŭ rastvornas ez ɛkət lissezsə.

Udobričelnəj kişkaləmys opŭtən agiŭrujtis
ačŭs as pondəşis i əni často tɛplicaŭn pozə
azŭnŭ, kŭz kolhozŭnikkez zavotlivəja raznəj
kadə verdənŭ vŭdmassesə.

— Mijə miŭneralnəj udobreŭnoeztəg ogə
olə, nija mijan prŭg zapasŭn eməş, čul mŭj
čozzŭka verdamə nijən vŭdmassezsə,—vajtənŭ
karč jərnŭ izalişsez.

Ogurčiez tɛplicaezŭn

Ogurčiez Jurinskəj kolhoz tɛplicaezŭn voş-
tənŭ pervəj mesta. Kəznŭ nijə pondətčənŭ per-
vojša čisluezə mart mişəçə. Ogurči kultura,
osobenno oz srokkezə, korə ɛzŭt opŭt i medvŭ
točnəja vəli kerəma vŭdəs siz, kŭz suə agro-
tɛxnika. Eta šərti karč brigadalən pervojša go-
das uspexŭs ogurči vədītəmnŭ ez vəv ɛzŭt. Sŭ-
vərnŭn pervojša godiş nedostatokkes izŭn vəlišə
tədmaləməş i učtonəjəş i iz pondis munŭnŭ vura.

Ogurčilə kolə jugŭt, sijən kolhoz mədi
godas suis stroitnŭ specialnəj ogurči vədītən

ətik skata tēplīca. Medvь ogurči zoramīs vura-vьeama kolə, med sonьtьs tēplīcaьn vəli ɲe jeeazьk 22—23 gradusša. Էzçīsas-kə tēmpēratura 12 gradusəz, sek ogurçiez pondənь ʃor-mьnь, sogavnь, zoraməm i plodonosenno nьlən suvtə. Sulalas-kə etə tēmpēraturəbьs lunnas toko 2—3 çasən, sek ogurçies loasə kurьtəš i vьd-mas vermas ɲelki kuvnь. Etə šərti kolə tēplīcaьn tēmpēraturəsə vīznь pьr rovnəjə, medvь koləvaɲnoьs ez vəv 8—10 gradusša unazьk. Tēmpēraturalən çeççaləmtьs to uvlaɲ, to vьv-laɲ—ogurçiez ponda biç.

Vozduxlən ulsət vīzə ьzьt znaçenno ogurçiez vьeama zoraməm ponda, a etə delo vьlə çasto kolhozzez ozə vīzətə. Ogurçiez korənь, medvь vozduxьn ulsətьs vəli 80—90 proc., əddənzьksə zar lunnezə. Vot mьlə jurinçi çasto ɲetoko ogurči ɲissez vadənь, no i zar pogoddaə pьrskajtənь i štenaez tēplīcališ. Laz-mьtzьk tēmpēratura dьrni ulsət vozduxьn kolə jeeazьk.

Mušin ulsət ogurçiez uvtn vīzə ɲevna vьlьnzьk obьknovennəjša, no vьdmassez jona kiškavnь oz kov, mьlə əddənəv vazəm mušin vermas səmtьnь. Jurinskəj kolhozɲikkezlən em to kьeəm pravilo: kiškavnь ɲe siž çasto, no burzьka kətətnь mušinsə, etə pravilno, osobenno vьdmas çvetitikə, kər çastəjə kiškələm poniš pьlcaьs vamə i ogurçies oplodotvorjajtçənь slavəjə i arkmə una pustocvet.

Ogurçi ponda Grunt ogurçiez ponda Jurin-
 grunt. skəj kolxozış kolxoznikkez
 kerəñ recept şərti.

Nija voştəñ parnikovəj mu otravotannəj
 parnikkezış 2 çəşt;

- jeza mu 1çəşt
- şojvenja ЪВ mu 1çəşt
- sişməñ məs nazom 2çəşt

i sodtəñ etatçə miñeraļnəj udovrennoez, mьj
 jьliş vəli suəma-ñi ozybk.

Pozə rekomendujtnь i to kьeəñ sməş:

- 1) liša mu 1çəşt
- 2) vaz sişməñ məs nazom . . 1çəşt
- 3) vaz il 1çəşt
- 4) vaz vərsa suglinok . . . 1çəşt
- 5) vaiş zərnistəj pesək . . . 1çəşt
- 6) jeza mu peregnoj 1çəşt

(Brьzgalov)

Mukəd kolxoz oz-kə vermь kernь eta sos-
 taviş mu sməş, vermas petñ pervojşa godas
 i vur ogoredeç muəñ, toko kolə sodtəñ setçə
 peregnojnəj mu da pesək.

Kəzəñ. Jurinskəj tєplica asşis uzsə pon-
 datə ogurçi rosada da lukturun vələ
 luk petkətəməñ. Kəzəñ votəz ogurçi kəzəş
 qevna kətətəñ vəñ i çuť-çuť çuztəñ. Sьvə-
 rьñ vərjəñ tєplicaas medsonьt mesta i kəzə-
 ñ rjaddezəñ siş, medвь kəzьsok kəzьsok
 dьñşəñ vəli 5 santimetr ьlpa. Kəzəñ vərğñ

mu kişkaşşə sonıť vaən. Ogurçi petalikə temperatura vişşə 25—27 gradus. Kvať-şizim lun bərti, kər pərvojşa kək lisokьs (şemjanodolnəj-jes) vьeəmika paşkalasə, kerəнь pikirovka, mədnozan-kə sunь niyə saditəнь viľ mestə. Pikirujtikə ogurçi petas saditçişşə kək pərvojşa lisokkesvi. Mukəd ogurçi rosadaьs, kədə mədpyr munas parnikkezə, pikirujtçə əta məd dьnşan 8×8 santimetr, a kədə munas şorənzьk peresadkaə—12×12 santimetr. Çaşť-zə pikirujtçə veşkьta postojannəj mestə tєplica ştelazzezə. Ştelazə ogurçi saditəнь ətik lozə ştelaz sərəttas. Kolassə koləнь 10—12 santimetr pašta. Ştelaz vokkezas saditəнь lukturun vьlə luk. Kьtçəz ogurçi pondas zoramнь, sektəz lukturun loas gotov şojнь. Pikirujtəm vəryн ogurçiez vura kişkaşşəнь sonıť vaən i, sulalə-kə sondia pogodda, to sajəvtçişşəнь fañeran livo vumagaən, setçəz, kьtçəz ozə lovzə.

Ogurçiez şəryн uxod.

Oz ogurçiez şəryн kovşə vьzьt uxod. Kolə şleditнь, medvь i temperatura sulalis kolana, i vozdux vəli vlaznəj, i mu ez koşmь. Pondas-kə rosada nuzavнь əddənəv, sek sije tьrtьstəнь muən. Ogurçi vьdьmьtən plettez ləşətəнь vonlañ, medvь şteklo kolahas da plettez kolahas vəli mьmdakə kolas. Əta ponda planoçkaeziş kerəнь zazokkez i nuzlaləнь snurrez, əta poniş ogurçiez pondəнь nuzavнь vьvlañ krьsa koçok dьnə.

Медвь огурџез џозазьк pondisə plodavnь,
Jurinskəj ʃeplicaьн 3—4 lisok vəгьн ogurџi
jьvvesə orlaləнь. Etə siz i kolə kernь, mьla
sek џозазьк bokkezas piзətasə pʃettez, a нь
вььн kakraz ploda џvettes (zenskəjjes) i arkməнь.

Oзsa ogurџi petkətikə kolə kernь esə zev
vaznəj meroprijaʃije, etə — iskusstvennəj opь-
ʃenno. Una kolxoznikkez џasto jualəнь, mьla-
pə una ovlə pustocvet. Deloьs setən to mьjьн:
ogurџiezlən ovlə kьk pələs џvet. Ət џvettes
muzskəjəš, ньлəн џvetьs pustəj, a məddes
zenskəjəš, ныš arkməнь ploddez. Vevdəršan
enə џvettezsə poзə kazavnь srazu. Zenskəj
џvetlən pervojsən-zə javitџə zavjaz — uџətik
ogurџiok. No oz-kə zenskəj џvetki гьʃe vьlə
šur muzskəj џvetki vьliš pьʃca, to zavjaz oplod-
dotvoritџьнь oz vermь i sьvəгьн ušas.

Kəг mi ogurџiliš noʃət lis javitџəm
vəгьн jьvvesə ʃetamə, etən saməj mi џozšətam
vokiš pʃettez lezəm, kədna vььн pukaləнь
zenskəj џvettez i нь vьlə pьʃca pukšətamən
keramə iskusstvennəj oplodotvorenno, kəda
loə to mьjьн: ʃetьsə muzskəj џvetki, kəda
pьг ьzьtьk ovlə, ʃepstokkezsə ɳeekəнь i ko-
ləнь toko tьџinkaezsə; sьvəгьн tьџinka pьʃnik-
keznas etə muzskəj џvetkisə ʃukətəнь zenskəj
џvetki sərə. A setən џvetki səras em pešʃiklən
гьʃe, sь verdə pьʃnikšis pьʃcaьs pьrkalə i ʃaka-
šə. Medвь esə vьeəmьzьka ogurџilən zenskəj
џvetki oplodotvoritџis, sь vьlə muzskəj џvetki-

sə pʎŋikkeznas koləp̄nʎ. Em esə mədik spɔsɔv iskusstvennəj oplodotvoren̄nɔb̄n. Nɛvʎŋk kɪs-toçkaokən muzskəj çvetki vʎvʎsɪs pʎlçasə əktəp̄nʎ ŝtoklook vʎlə i sʎvərḡb̄n sɪjən-zə kɪstoçkaoknas sɪjə lakəp̄nʎ zenskəj çvetki vʎvsa zavjaz gʎlçe vʎlə. Etateəm opʎlenn̄ɔsə kerəp̄nʎ lun vərti, suam: talun vʎ kerim da vərə mədlun keram. Kʎz toko loktasə sonʎt lunnez, tɛpʎlçaiʃ fortoçkaez oʃləp̄nʎ i kerəp̄nʎ skvozn̄ak, medvʎ pʎlças̄s verm̄is ŝurnʎ ətik çvetkiez vʎlɪʃ mədik çvetkiez vʎlə. Ena-zə fortoçkaez-pʎr, a sʎvərḡb̄n i oʃta vʎəsət pʎrəp̄nʎ tɛpʎlçə n̄əʃekoməjjez i mossez, kədna otsaləp̄nʎ nuətnʎ ogurçiezlɪʃ opʎlenn̄ɔ. Vot mʎla Jurinskəj kolhoz zavodit̄is asl̄s pəʃeka.

Sorttes, kədna kəzə Jurinskəj kolhoz aslas tɛpʎlças̄n, etə— „vjaznikovskəj“ da „muromskəj“ ogurçiez. Em esə ətik bur sort tɛpʎlçnəj vʎgonka ponda, etə— „klinskəj ogurçi“, no kəzəssə sʎlɪʃ suzətnʎ kolhozlə ez udajt̄ç.

Jurinskəj karçjər brigada godiʃ godə ŝo burʃətə da burʃətə ogurçilɪʃ agrotx̄n̄ika, kʎz medvaznəj kulʎuraliʃ, kədalə zev vʎz̄t sprosḡb̄nok vʎl̄b̄n. Vospitajt̄çisə bur kadrrez, kədna pondasə uʃpɛsnəja in̄d̄b̄nʎ oʃlaŋ karçlɪʃ agrokuʎtura.

Pomidorrez tɛpʎlças̄n

Medoʃza godʃaŋ-zə, kʎz toko organizujt̄çis karçjər, pomidorrezlə ŝetisə vʎz̄t mesta. Nija

mukəd karç şerti ətnanbş boştisə plossadıš 25—30 proc. Pomidorrez loisə medvbgadnəj kulturaən i kolhoz şor vьgonkais kutçişis öz-zьkşə vьgonka verdə. Eta ponda ispolzujtisə tєplіca. Pomidor rosada kolhoznikkez tєplіca-ьn vьdtənь ңevna, a unazьksə vьdtənь parnik-kezn.

Medvь voşnь bur pomidor rosada grunt ponda, kolə 55—60 lun. Mi gruntə saditamə pomidorrezsə ijuң 15—17 lunnez gəgər, sizkə kəznь pomidor kəzəs kolə aprəl 5—10 lunnezə. Eta kaddezə vьeəma-ңi rozə kəznь parnik-kezn. A tєplіcaə pomidorrez kəzənь aprəl med-pervəj lunnezə. Pomidor rosada ponda kolə seeəm-zə muşin, seeəm-zə tєperaturnəj uslovijaez, kьz i ogurçiez ponda.

Kəzəs tєplіcaьn kəzşə lozzezən. Kьz toko semenodołnəj lisokkez paşkalasə gorizontałnəja i pondas mьççişnь pervəj nastojassəj lisok, kerşə pikirovka. Eəka pikirujtnь pomidorrez oz kov, nija eta poniş əddən ңuzalənь i loənь lavəş. Seeəm rosada oz şet bur rezulьtat. Pikirovka kernь kolə 12×12 santimetr ььna i pьđьnanas leznь muə şemjadołnəj lisokkezəz. Pikirovka vəryn sazeңeccez kolə kişkavnь i sajəvtnь sonđi soga. Jurinskəj kolhoznikkezlən pomidornəj rosada vьdmə ətlaьn ogurçi rosadakət i uslovijaes nьlən seeəməş-zə, kьz i ogurçi rosadalən—sija-zə tєperatura, vozdux-lən ulsət, sija-zə ventіlacija i s. oz. Osobəj

кьæамкæ uxod pomidornəj rosada as şaras oz kor. Sija tɛplicaɲn vɔdmə setçəz, kɛtçəz oz javitçɔ medoʒza vuʔona kişti. Eta vəɣn rosada saditənɔ aslas postojannəj mesta vɔlə. Brigadir una oʒzɔk eta votəz lɔddə, kəɣ kezə kovşas sɔlə tɛplica səriş ştelazsə mukəd kultura uvtiş rektɔnɔ da raznɔ, medvɔ sɔ mesta saditnɔ pomidorrez. Eta ponda brigadir siz planirujtə tɛplica səriş ştelazsə ispolzujtɔnɔ: pərvojša kadə, kɔz toko tɛplica pondisə lontɔnɔ, ştelaz vɔlə saditçişşə lukturun vɔlə luk, a mɔmdakə kolşə çvetki rosada uvta. 20—25 lun vərti tɛplicaɲn tɛmperatura şərti luk vɔə. Eta vəɣn luk urozaj voşşə, muɔs kərtzɔɣən tɔskətçişşə, sodtənɔ mɔmdakə vil mu i puktənɔ mineralnəj udovrenŋoəz. Mədik kulturaən eta səriş ştelazas munənɔ ogurçiez, ləşətçişşə rosada, medvɔ saditnɔ sija pəɣnikkezə. Medvɔ voşnɔ vɔɣ ogurçi rosada, kovşə 25—30 lun, eta vəɣn nija pondənɔ çvetitnɔ i mədpəv saditəmsə ozə tɛrpitə—kulənɔ. Ogurçi rosada pəɣnikkezə žimlələm vəɣn səriş ştelazɔs razşə i muɔs vɔdəs kiştişşə tɛplica səras zoʒə. Setçə sodtişşə ŋevna pəzsəm nazom da pesok. Pomidorlən vuzzes pɔɣnɔ muə pɔdɔna. Eta poniş tɛplica pɔdəsɔn kovşvɔlə kernɔ 25—30 santimetr pɔdɔna muşin sloj. Pomidor rosada saditçişşə oʒzɔk pasjaləm mestəzə, medvɔ kollasses ətaməd dənşəŋ vəlissə 60×60 santimetr paştaəş. Eta vəɣn sija kərtəşşə snurrez verdə,

kədna nuzətəma zozšan stropiloezəz. Ətik gō-
 də rosada saditəma vəli eəkəva—40×50 san-
 timetr pašta, no pomidorrez zev jona luvitənʹ
 jugʹt i eta poniš nija pondisə nuzavnʹ, vʹdəs
 munisə votvaə (korə) i ploddes vəlisə jeeəş.
 Saditəm vərʹn rosada vʹeəmika kişkalənʹ
 vuz vʹlə (1 litrşa ɳe jeeəzʹk) i sondia lunə tɛplica
 ştkloəb sajəvtçişşə. Pomidorrez vʹeəma çulətənʹ
 pravilnəj peresadkasə i çozə kutçişənʹ tu ver-
 də—lovzənʹ. Ozlañnşa uxoďb em paşnko-
 vañno. Şetnʹ-kə nʹlə zoramnʹ siz, kʹz nʹlə
 oxotə, to arkmas zev ʹzʹt turunzəm kus, a
 ploddes ozə loə. Sijən sʹkət kerənʹ siz: vʹdəs
 pižətəm viļ vozzesə, kədna petənʹ liş konuvt-
 teziş—paşnokkezsə, kʹz toko petasə,—letənʹ.
 Kər-zə arkmas medozza plodovəj kişti, sek
 zaʹb vozaşalə. Vot ena kʹk zaə i lezənʹ po-
 midorliş kulturasə. Vʹdsə mişəç oʹti livo 20 lun
 oʹti plodaləm koñeçəz ɳeekişşənʹ vʹdəs viļiş
 pižətəm za jʹvvez, medvʹ pitətelnəj sokkes
 munisə plod arkməm vʹlə, a ɳe za vʹdməm
 vʹlə. Vʹdmə-kə pomidor kultura ətərʹn grunt
 vʹlʹn, eəktişşə kulturaə leznʹ toko 5 kişti, a
 mukədsə pižətəm zaezkət ətləʹn letnʹ, a tɛp-
 licaʹn pozə leznʹ 8—10 kişti, mukədsə vərə-
 zə orlavnʹ. Çvetitikə, kər ventilacija tɛplicaʹn
 kernʹ esə oz poz, kolə vʹd lun pomidor zaez
 zegəʹbʹlʹnʹ, medvʹ vʹeəmzʹka munis oplodo-
 tvoreñno. Ploddez voşşənʹ nʹ voəm şərti. Siş-
 məmmezə vʹdəs, kəʹ esə i ezə voə, ɳeekənʹ

i žimlalnŭ ŧeplica pŕekiš, medvŭ nija ez za-razitŭ zdorovŭjjesŭ. ŧeplicaŭn pomidorrezlŕn urozaj unaŕn vŭlnzŭk ŕtŕr grunt vŭvŕŭa po-midorrezlŕnŕŭa i ploddes voŕnŭ miŕeŕŕŕn ožŭk.

Siž ŧeplica sŕrŭs gozumvŭtŕn ŕetŭ kuim urozaj: medozza urozajŭs lukturun vŭlŭ luk, mŕdik urozaj— ogurŕi da ŕvetki rosada i ku-imŕt ovilnŕj urozaj— vur polnocennŕj pomi-dorrez. A etŭ zev ŭžŭt doxod kolxozlŭ.

Kolŭ ispolzujtnŭ etŭ Jurinskŕj kolxozliŕ opŕtsŭ, kŕda mijan uslovijaežŭn opravdajtis aŕŕŭ vŭdsŕn. — Pomidor — etŭ med kolana, med polezniŕj mijan ponda karŕ,— suŕnŭ Ju-rinskŕj kolhozniŕkkez.— Voŕm gŕrd pomidor-rez vuržŭkŕŕ ogurŕiezŕŭa, a mŭmda-kŕ oz jestŭ vonŭ kok jŭlas, voŕs sonŭtinŭn, a poŕniŕŭa požŭ solavnŭ. Pomidorrezlŕn ŕem oz ŕapkiŕŕŭ; kŭž mi etŭ ožŭk egŭ tŕdŭ! — dovoŭnŕjŕŕ viŕ-taŕŕnŭ kolhozniŕkkez.

I nija, koŕesno, pravŕŕ. Pomidorrez kolŭ paŕ-kŭtžŭka pŕrtŭ kolhozniŕj i individualniŕj jŕrrezŭ.

Arbuzzez da dŭŕaez

Kollektivizacijaŕ ŕekŕr mijanŭn Komi-permjackŕj okrugŭn arbuzzez da dŭŕaes ezŭ vŭdmŭ. Eŕa vozmožnoŕtŕes vŭliŕŭ ževŕmŕŕŭ. ŕni Jurinskŕj kolhoz opŕttez ŕŕrti mižŭ vermamŭ ŕorŭta sunŭ, sto arbuzzez da dŭŕaez vermŕnŭ vonŭ i mijanŭn, vŭŭ kŭtŕŕŭz toko eŕŭ sajŕvtŕm

gruntъn. Neŭki 1935 goda—kazyt goda Jurin-
skaj kolhoz vuzalis rьnokъn ne etik deŭatok
voem arvuzzez da dьnaez. Kьzkь kolhoznik-
kezlь oxota lois tьdnь neekavttag, voema-pь
arvuzьs ali esь zог. Etik kolhoznik kьskis purt
i mu vььn kujlan arvuzь purt jьvnas pondis
kernь nadrez, medvь kьskьnь pьeŭis kuim
peleŭsa arvuz torok, kьz-taj etь kerьnь baza-
rьn, kьr voŭtan oзыn tьdmalьnь gьrd-pь ar-
vuzьslьn pьekьs libo ʒoʒkom. I vot kolhoz-
nikьt ez jestь purtsь pьdьzьk arvuz pьekь ʒujьsnь,
kьz arvuzьs potis sьri. Pondisь vьliŭ divujtьcnь
vьdьnnьs. Vьliŭ sija siz-ŭi voema, sto ezь
jestь sija vundьsnь, kьz sьlьn korьs potis.
Arvuz da dьna rosada kolь petkьtнь mart miŭeʒ
medozьa lunnezьaŭ libo sьrьaŭ. Rosada voem
vьrьn sija saditьnь parnikkezь. Kьz mьʒʒalis
opьt, uspexьs arvuzzez da dьnaez vьditьm-
dьrŭi loь nь uvть bur kokŭit, pesok sora mu
lьŭetьmьn, bur rosada petkьtьmьn da bur dь-
zьrьn, a imenno: liŭnəj plettezsь orlavьmьn,
kolnь-kь etik vuz vьlь 6—8 plod, a liŭnəj
plettesь orlavnь, to uverenozьtan pozьs sunь,
sto arvuzzes mijьnьn pondasь vermьnь vonь
vьcьma.

Arsь tьplica ispolzujtьm

Arŭa periodь tьplica pozь ispolzujtнь i
mьdik cellez ponda. ʒasto ovlь siz, sto kьzyt

arə kəzət utreñnikkez eəktəñ nemedlennəja kətçəkə zımlavñ vostəm karç: morkov, şokla, kalıga i mukəd. Enə kulturaesə pozas mıjkə-dırna kezə pırtlññ tıplicaə i sɔvərn zagəñikən vəlış novjññ gu jamaə. Eşsa tıplica vermas zev jona otsavññ zor pomidorrez vostəmñ. Zor pomidorrez 2 ga vəlış əkşəñ zev una i nişə vostññ kolə kujlətəmən. Tıplicalən ştelazzez zev podkodassəjəş eta ponda. Mu nıış zımlaşşə, sɔvərn nişə koştışşəñ tırtşəñ zor pomidorrezən. Pervo teçşə ətik rjad, setçə vevdəras kəs turun çir lıbo kəs turun, sɔ vələ mədik pomidor rjad, vərə turunçir lıbo turun i vevdəras kuimət loz pomidorreziş. Kadış kadə pomidorrez vizətləñ, gərdətəmmesə vər-jəñ, a sişşesə nemedlenno çapkəñ. Temperatura pomidorrez voikə kolə vizñ 25 gradus i sutkinas ətpırişən ventilirujtñ.

Arşə uz tıplicəñ

Kər uz karçjərn vıras, sek brigada osnovatelnəja kutçə vesətn tıplicaez. Muş vı-dəs, kəz ştelazzeziş, siş i tıplica pıdəsiş petkət-çişşə i teçşə çukərə. Mədıgod tulısnas sija munas grunt vələ kəz udovrenno. Sɔvərn kerəñ tıplicəñ remont i dezinfekcija. Vizə-təñ gorrez, şteklo, stropiloez i s. oş. Belitəñ gorrez, vorovvez. Ştelazzez kolççəñ-kə vazzes, to nişə sişşəzə dezinficirujtəñ.

Ogurçi da pomidor sogättezkät pessəm

Теплицаыи вьдмассезлә уназьксә вreditәнъ
не нашекотәјјез, а согәттез. Огурçi вьльн
мукәд кадә овлә „муңистәј rosa“. Ета согәт
дырғи вьдмас лисsez вьльн аркмә чоқком-
шера гәма муңистәј налот.

Рессьнь ськәт колә либо мьсјаконокисләј пат-
рән прьскәјтәмән, либо шәрнәј cvetән busәтәмән.

Огурçi ploddez вьльн овләвлә siz-zә i
„burәј рјатнистәшт“. Рессьнь ськәт колә кьз
токо завјаззез pondәтçisә јavitçьнь. Прьскәј-
тәнъ polprocentнәј bordosskәј zidkoštән.

Pomidor согәттез kolasiš овләнъ: чоқком
рјатнистәшт, ваг i шәд vez pomidor ploddez
вьльн. Рессьнь ена согәттезкәт колә вәра-зә
bordosskәј zidkoštән прьскәјтәмән. Gozum-
вьтән прьскәјтәнъ 3—4-иш.

Voovse-zә burзьк овлә, кәр согәтсә пре-
дупreditәнъ, озә leзә сьлә јavitçьнь, незелі pes-
сьнь ськәт sek, кәр sija јavitçis-ғи. Sijән прьс-
кајтнъ vištalәм zitkoštтезән — јaddezән колә
sek, кәр вьдмассез озә esә sogalә, zavlago-
vremennәја, кьз predupreditelnәј mera.

Шмевзька stroitнъ теплицаез

Jurinskәј kolхозлән теплицаез— етә pioner-
rez mijан округьн. Техника карçлиш тәдмаликә

vālisā i nedostatokkez, no nija toko šetisā bogatāj maīerial praktiķeskāj uz ponda. Tēp-
licaez mijan kolhozzezlā zev jona kolāņь. Nija
parņikovāj xozajstvo'at ātlaņь kolhozzezlā
šetāņь zev ызьt polza. Kolā Jurinskāj kolhozliš
opьtsā ispolzujtņь da šmevzьka kutčišņь etā
vazņejsāj meroprijātijē verdā. Kolhozņikkezlān
zazitōčnošt vьdmātьmьs, nьlān luniš lunša vi
metodezlan, paškьt tvorčestvolān stremlē-
ņonьs loas zalogān okrugьn tēpličnāj xozaj-
stvo paškātātьn.

Редактор *Н. Спорова*
Техредактор *С. Грибанов*

Корректор *Ф. Яркова*

Окрит № 349. Заказ № 852. Тираж 2000.
Сдано в набор 2/VIII—36 г. Подписано к печати 11/X-36 г.
Формат бумаги 35 X 94 ¹/₁₆. Печатных листов 2. В 1 печат. л.
21600 т. з.

НКМП—РСФСР иц. Кузьмаков, тпн. „Свердиполиграфтреста“

~~Лист № 1/38~~
~~Владн. А.~~

~~№ 4426~~

100
Цена 20 коп.

~~И12005~~

~~Комп. П~~

~~2-938a~~

Н. А. Филатов
ЮРИНСКИЕ ТЕПЛИЦЫ
Перевод А. Н. Зубова

На коми-пермяцком языке